

FOLKEBØRNEHAVERNE AF 1915.

(Menighedsbørnehaverne.)

I dansk Børneforsorg er der herhjemme samtidig med en stærkt stigende Interesse fra hele Landets Side for alt, Børn vedrørende, de sidste Aar sket en skarp Kursændring. Medens man nemlig i Ly af »Børneloven« i det store og hele væsentlig samlede Kræfterne om at *redde*, er det nu faldet Børnevenner som Skæl fra Øjnene, at det er langt bedre at *forebygge*.

Kursændringen har givet sig Udslag paa mange Maader, saaledes ikke mindst gennem, hvad der er fremkommet paa de store Børnesagsmøder ved Nyborg Strand hvert Aar ved St. Hanstide, Møder som er ganske uofficielle, men som maaske netop i Kraft heraf langt bedre end officielle Kommissioner aabner Muligheder for, at de, der i dybeste Forstand har »noget paa Hjerte«, naar Talen er om danske Børns Kaar, kan faa Frimodighed til at gøre andre delagtige i deres Tanker og Erfaringer.

Men iøvrigt viser Kursændringen sig paa andre — mere haandgribelige — Maader, og vi skal her nævne tre:

Paa et Børnesagsmøde i Grundtvigs Hus i Marts 1918 blev der nedsat et Udvalg, der skulde afgive Betænkning om, hvilke Foranstaltninger der skulde træffes for at imødekomme de Krav, der i Storbyen København maatte stilles til forebyggende Børneforsorg. Dette Udvalg afgav Aaret efter sin Betænkning, der i kort og klar Form skitserer de Veje, ad hvilke man maa gaa frem, hvis der skal naas til Bunds i Børnenøden. Denne Betænkning og den Bevægelse, som havde affødt samme, havde til Følge, at Spørgsmaalet om den forebyggende Børneforsorg kom frem i Rigsdagen, der for en Gangs Skyld alle som een den 30. Juni 1919 vedtog en »*Lov om Tilskud til Fremme af forebyggende Børneforsorg*«, en Lov efter hvilken enhver Institution, der driver en saadan forebyggende Børneforsorg, kan faa indtil Halvdelen af sine aarlige Driftsudgifter dækket af Staten. Men ved Siden af denne Milepæl i dansk Børneforsorgs Historie er der i de sidste Aar i København, i al Stilhed, føjet et nyt Led ind i Kæden af det Forsøgsarbejde, der begynder med Børneplejestationerne og — i det mindste foreløbig — ender med Fritidshjem og Dagarbejdsskoler, et Led, der hidtil manglede, hvad der berøvede Kæden sin fulde Styrke, om da det Ord taler sandt, der siger, at ingen Kæde er stærkere end sit sva-

geste Led. —

Vi tænker paa »*Folkebørnehaverne*«. Men for dem er det, at de følgende Linier i størst mulig Korthed skal gøre Rede.

Folkebørnehavernes Historie begynder Efteraaret 1915, da der ude paa Christianshavn i Prinsessegade Nr. 7 oprettedes den første *egentlige* Folkebørnehave i København, d. v. s. en Børnehave, der vilde gøre sig det Til Opgave at være noget for de Børn, der lever helt nede ved Samfundets Bund. Sjælen i dette Arbejde var og er Frøken Anna Wulff, der igennem mange Aar, efter at have studeret Børnehavegerningen i Frøbels Fædreland, havde helliget

denne alle sine Kræfter, dels som Leder af en privat Børnehave, dels af en Frøbel-Højskole, hvor unge Kvinder kunde faa Uddannelse som Børnehaveledere. Om trent samtidig med, at Frk. Wulff gennem Oprettelsen af Folkebørnehaven i Prinsessegade fik et længe næret Ønske opfyldt, blev der ude paa Vesterbro, paa Initiativ af Kommunalæge Dr. Kjer-Petersen og en Kreds af Børnevenner, paabegyndt et lignende Arbejde i Absalonsgade 37, et Arbejde, der, takket

Børnene fotograferes
Interiør fra Børnehaven i Absalonsgade.

være Støtte, i Begyndelsen væsentlig kun fra Dagbladet »Hovedstaden«s Juleindsamlinger, men ogsaa fra mange andre Sider (Private, Kommunen og de offentlige Børnehjælpsinstitutioner m. fl.) ganske jævnt er vokset saaledes, at der nu alene i København er 5 Folkebørnehaver i Drift, 4 paa Vesterbro, henholdsvis 1 i Absalonsgade 37, 2 i Saxogade Nr. 13 (Apostelkirkens Menighedshus), 1 i Dannebrogsgade Nr. 53 (Getsemanekirkens Krypt) og endelig 1 i Pilestræde 63. Det er disse 5 Folkebørnehaver, der er sluttet sammen i den Organisation, der bærer Navnet »*Folkebørnehaverne af 1915*«, om hvilken nærmere nedenfor.

Men hvorfor oprettes der Folkebørnehaver?

Fordi Nøden blandt Storbyens Smaabørn i Alderen fra 3—7 Aar er saa stor. Ingen Børn trænger i den Grad til forebyggende Forsorg som netop Børn, der er for smaa til at komme i Skole og for store til at ligge i Vugge. Men Børn i denne Alder — »*Børnehavealderen*« — har hidtil i mange Tilfælde ikke haft Borgerret i vort Samfund.

Enhver god Fader og Moder véd, at er der nogen Tid, hvor Barnesjælens Spirer trænger til Røgt og Pleje, saa er det i den Alder. Men de, der færdes i